

se 60—70,000 koronába kerül, az az akadály járul, hogy az építkezés 4—5 hetet igénybe venne. A járvány-bizottság tehát úgy határozott, hogy a Szeged-állomáson érkezett sebesültek számára a vasuti internátust rendezze be megfigyelő kórházzá, Szeged-Rókus közelében pedig haladéktalanul megfelelő helyiség után néznek. Megállapítást nyert a bizottság ülésén, hogy Szegeden eddig két koleragyanus eset fordult elő, amiről nyomban jelentést tettek a belügyminiszternek. A bizottság tagjain kívül az ülésen *Lichtenegger* Lajos dr. és *Réthy* László dr. főtörzsorvosok voltak jelen.

— **Az ajánlattevők figyelmébe.** Azon iparosoknak és vállalkozóknak, akik az e napokban katonai felszerelési cikkekre hirdett pályázaton részt kívánnak venni, a szegedi kereskedelmi és iparkamara figyelmükbe ajánlja, hogy 4-én délelőtt az érdekeltekkel a részletes föltételeket is módjában lesz közölni és ugyanekkor ajánlati blankettákat is rendelkezésre bocsát. Minták a kamaránál már most is megtekinthetők és amennyire a már rendelkezésre álló adatokból lehetséges, szívesen szolgál felvilágosításokkal a kamara titkári hivatala.

— **A hadsegítő bizottság csütörtök délután** tartotta meg fennállása óta a negyedik heti ülését. A titkári jelentés erről az egy hónapos fennállásról meglepő adatokkal számolt be a bizottságnak. Szeged város hazafias és áldozatkész közönsége adományából több ezer ruhadarab mintegy 15 nagy lábába esomagolva utarakészben áll, hogy rendeltetési helyére — a harcteremre jusson, ahol a katonák ezrei fogják áldani mindazokat, kiknek áldozatkészsége enyhíteni törekedett amugy is küzdelmekkel és nélkülözésekkel teljes helyzetüket. Csaknem egy egész ezredet látott el fehérneművel és meleg téli ruhával egy hónapi működése alatt a hadsegítő bizottság, amellyel a szegedi összes katonai kórházakat több ízben kíségette összesen 1160 darab fehérneművel, toll és hengerpárnákat adott a nehéz sebesültek részére, 200 mankót osztott ki a sebesültek között, akiket még papucsokkal is ellátott. A bizottság műhelye most készíti a kereskedelmi iskolai kórház részére 100 párnahuzatot és megkezdte a vasuti kupékban elhelyezendő sebesült-párnák készítését.

A műhely vezetősége a közönség adományai-ból begyűlt minden darabot felhasználta. A katonák részére hasznavehetetlen fehérneműekből *Teleky* Lászlóné igen nagy ügyességgel gyermekruhákat készített, melyeket a tél folyamán fognak kiosztani a hadbavonult katonák gyermekei között. A bizottság a titkári jelentés során lelkes köszönetet mondott *Totis* Rezsónak, a Temesvári Gyapjufonálárnyár igazgatójának, ki hálára kötelező előzékenységgel s igen nagy összegű engedelménnyel bocsátotta a bizottságnak a szükséges pamutot rendelkezésére. Ugyancsak őszinte hálával szavazott köszönetet *Kohn* Márkus bécsi szövőgyárosnak, ki szintén nagy összegű engedelménnyel tette lehetővé a hősapkák és kézvédők beszerzését. A mai napon beérkezett adományok egyik csoportját itt közöljük: *Pásztor* Józsefné 10 hősapka, 10 pár érmelegítő, 16 trikó, *Heszlényi* Józsefné 12 haskötő, dr. *Krausz* Józsefné 3 hősapka, 2 pár érmelegítő, 2 trikó, 15 fehérnemű, 1 nagy darab szörme, 12 pár harisnya, *Pinkevits* Ödönne 10 korona, *Schwartz* Henrikné 1 vég flanel, 21 méter haskötőnek való, 20 pár kapca, 14 fehérnemű, 3 trikó, 4 pár esuklóvédő, *Vadász* Sándorné 7 hősapka, *Lábas* Endréné 2 párna 4 huzattal, 5 fehérnemű, 1 bokavédő, *Fai*cs Ferencné 1 muff, 1 prém, 6 pár érmelegítő, ifj. *Ketter* Józsefné 8 ing, 10 haskötő, *Schaffer* Ida 25 méter flanel, *Apró* Aranka és *Ducika* 2 hősapka, 1 pár harisnya, *Heszlényi* Béláné 4 hősapka, *Balassa* Ilus 6 db prém, *Gerstmann* Margit 2 prém, 3 pár érmelegítő, *Weisz* Fanni 2 hősapka, 2 pár érmelegítő.

— **Hegedüs Gyula kivált a Vígsházától.** A háborúra való tekintettel a Vígsházánál is változások állottak be, melyek október 1-től kezdődőleg léptek életbe. A tagok új szerződést kötöttek, amely szerint fizetésüknek 60 százalékát kapják egyelőre. Az új szerződést minden tag aláírta, csak *Hegedüs* Gyula a kiváló művész nem, aki békés megegyezés alapján kivált a Vígsházától kötelékéből.

— **Segélyakció Alsótanyán.** Az alsótanyai segélyező bizottság mult vasárnap tartotta havi beszámoló gyűlését Alsóközponton. A gyűlésen a bizottság tagjai teljes számban jelentek meg, mintegy száz gazda. Az ülésen *Gerle* Imre dr. elnökölt s a kerületi albizottságok elnökei: *Ördög* Vince, *Pódi* Ferenc, *Magyar* Péter, *Dobó* János, *Szél* János,

Dobó István, *Varga* Antal, *Pap* Antal, *Ördög* Illés, *Dobó* József és *Bezdán* János részletes jelentést tettek a kerületükben lakó segélytérő és segélyezett viszonyairól. E jelentések kapcsán igen megszívlelendő dolgok kerültek nyilvánosságra. Elsősorban az államsegélyekre jogosultak jegyzéke, a gazdák szerint nem helyes alapon állítottatott össze. Vannak husz, negyven, sőt hetven holdas, tehát jelentős vagyennel bíró földbirtokokosok családjai, kik 60—80—100 korona havi segélyt kapnak, holott arra egyáltalán nem szorulnak rá, mert birtokuk után a családjuk most is több ezer korona jövedelmet kap. Az ily segélyezett a kapott segélyt takaréktárba rakják. Ezzel szemben van igen sok szegény 2—3—5 holdon tengődő földbérlő, a kiknek családja azon a eimen, hogy földje van s azon gazdálkodik, segélyt nem kap. A segélyek aránytalan és helytelen kiosztása nagyon nehéz gazdasági helyzeteket teremt. A munkabíró gazdákat, munkásokat, családokat hadbavitték s így a földek művelésére ezeknek hátramaradt családtagjai, asszonyok és leányok vannak hivatva. Ezek az asszonyok és leányok azelőtt napszámba jártak s végezték a kapálást, gyümölcszedést, szüretet, betakarást stb. Most azonban ezek mind segélyt kapnak s jövedelmük most, munka nélkül nagyobb, mint volt azelőtt, mikor napszámba jártak. Így ezeket most hiába hívja a gazda munkára. Pl. egy serdülő leány napi 2 korona napszám mellett sem hajlandó elmenni eselédi vagy gazdasági munkára, mert — egymond — őt az állban köteles eltartani. Ennek az lesz a következménye, hogy a földek egy része műveletlen marad, aminek a mostani válságos helyzetben roppant következményei lehetnek. Tárgyalta továbbá a bizottság az alsótanyai területen esetleg felállítandó gyermekvédő helyek ügyét. Kimondta a bizottság, hogy a tanyavilágban sehhol nincs szükség gyermekvédő helyek felállítására s így kár volna azokra a közpénzből költeni. A tanyai munkásságnak egész mások a viszonyai, mint a városi munkásoknak s ott a gyermekvédelmi kérdéseket egyes szomszédsági és családi körzetek mindenféle védőhelyek nélkül is igen helyesen megoldják. Nem is volna remélhető, hogy a tanyai lakosság még a népesebb Röszkén vagy Szentmihályteleken is e gyermekvédő helyeket igénybe venné. Különben egyes kivételes esetekben a gyermek-

Meddig tarthat a háború.

Hosszunak elég hosszú a háború már eddig is. Azoknak is, akik csinálják, nekünk is, akik nézzük. De az entente, a nagyszájuak közkereseti társasága azt publikálja, hogy lesz még hosszabb is. Eltarthat még két esztendeig, sőt két hónapig is. Ez a sőt két hónapig valamivel komolyabban vehető, mint a két esztendő. Azonban az igazság az, hogy nincs ma emberi elme a világon, amely csak sejtteni is tudná, hogy mikor lehet vége a háborúnak. Ez a hosszú háborúról való hír csak politika. Minket ijesztetni akar, franciát, angolt, muszkát vigasztalni.

Hat héttel ezelőtt még a rövid háború volt odaát a jelszó. Akkor még *Poincaré* Berlinben akarta megülni a szedáni évfordulót. A cár bécsi és budapesti kirándulásra készült. Anglia flottaminisztere, aki most olyan hirtelen megnémult, akkor még letette rá az esküt, hogy szeptember közepére a német flottának már a romjait is elnyelik a végtelen óceánok. Ebből a rövid háborúból azonban nem lett semmi, azért került most sorra a hosszú. Ha le nem győzhetnek bennünket, ki fognak éhezteni. Nem az győz, akinek bátrabb a katonája és jobb az ágyuja, hanem aki tovább győzi idővel. Ők várhatnak, mondják.

A háborúról ilyenformán csakugyan akár harmincéves háború is lehetne, ha sok „ha“ nem volna. Az első: ha a *francia* nemzet továbbra is némán tudná tűnni fiai vesztét, ipara és kereskedelme sorvadását, dicső-

sége teljes napfogyatkozását — politikusai hibájából.

A második ha az oroszot illeti. Az orosz udvarnak nyilván kapóra jött a háború, a panamista nagyhercegek pártja ki is ferszirozta, mert a tartós béke veszedelmes malomköve a cárizmusnak. Az orosz birodalom lassan bomladozik. A háború első hetei forradalmi hírekkel voltak tele, melyeknek folytatása eddig nem következett. Az elnyomottak, a hitükben, bizalmukban százszor megcsalottan készültek elválni, de az ő percük még nem ütött. Nem üthet addig, míg életerős az orosz hadsereg, mely minden háborúban döntő szerepet játszhat, amíg az orosz nemzet úgy akarja. Az orosz bálvány azonban, mely mindig repedésekkel van teli, hosszú háborúban könnyen összeomlik. A cári hatalom ágyukra és puskákra támaszkodik. Ha kitűnik, hogy ez a fegyver csak az orosz nemzet rabláncán tartására jó, de kifelé nincs értéke, az orosz nemzetiségek sietnek új bálványt keresni. Ez pedig már körülbelül kiderült. Mandzsuriában eltört az orosz kard, Galiciában megtompult s kiésohult. Ha ott is eltörnek, abba ugyan az orosz nemzet nem fog belepusztulni, de a cár személye igen. Annak tehát a hosszú háború, mely az első döntő veszteség mellé meghozhatja a másodikat, nem kívánatos.

Maradna a hosszú háború mellett *Anglia*, a háború lelke, még pedig gonosz-lelke, mely azért borította lángba a világot, hogy a német kereskedelmet megsemmisítse. Ennek a célnak csakugyan kedvezne a hosszú háború, sőt csak azzal lehetne elérni s ennek a ked-

véért talán szívesen elnyögné Anglia még szárazföldi veszteségeit is. Katonai dicsőségére neki sose volt, azt tehát féltennie sem kell. De világhatalmának alapját gyarmatai teszik és annak óra a flotta, a „világ eleő“ flottája. Gyarmataiban lázadás van és flottáját vereségek érik. Hozzá szegyeteljes vereségek kis német hajóktól, melyek guerilla-harcokat folytatnak ellene a vizek tőmérdek sivatagán. Morális vereségének nincs egyéb gyógyítója, mint az a vigasz, hogy „tétlenségre kárhóztatja a német flottát.“ De a német flottának ilyen tétlensége mellett egy hosszú háborúban az egész dicsőséges angol flotta a tenger fenekére kerülhet. Tehát Angliának nem a hosszú háború, hanem a gyors béke az érdeke.

Mi pedig, akiket ijesztetni akarnak a hosszú háborúval, arra csak azt mondhatjuk: ha hosszú lesz a háború, a költségeit az ellen-ség fogja fizetni. A diadalmas hadseregeket, amelyek francia és orosz földön állanak, Franciaország és Oroszország fogja élelmezni föntartani és nem Németország vagy Ausztria és Magyarország. Minél tovább tart a háború, annál jobban megnövekedik a költség, amelyet egykor a hármass entente fog kamatokkal együtt visszafizetni. Nincs ok tehát megijedni a hosszú háború rémeitől. Amely bátran a német, magyar és osztrák katonák megvívják a maguk háborúját, éppoly bátran meg fognak birkózni népeik a gazdasági bajokkal, amelyek csak átmenetet alkotnak egy jobb, jóléttel teli, békés korszakra. Egy ily célért érdemes áldozatot hozni, különösen, ha nem hiru remények feledtetik a muló nap gondjait.